

ת"פ 776/01/20 - מדינת ישראל - פמ"מ נגד חאלד עוטר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 776-01-20 מדינת ישראל נ' עוטר(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט חגי טרסי
מדינת ישראל - פמ"מ

המאשימה

נגד

חאלד עוטר (עציר)

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד רויטל קוצר

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בשנית, בו יוחסו לו עבירות הצתה - עבירה על סעיף 448 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); והפרת הוראה חוקית - עבירה על סעיף 287(א) לחוק.

על פי המתואר בעובדות האישום הראשון, המתלונן עבד כנהג גרר וקנה כלי רכב ישנים לצורך פירוק ומכירתם כברזל. במסגרת זו, קנה שני כלי רכב מסוג פג'ו ויונדאי (להלן: "**כלי הרכב**"). המתלונן החנה את כלי הרכב ברחוב בראש העין, בו ממוקם גם אתר בנייה, שבו התגורר באותה עת הנאשם, שעבד במקום כשומר. על רקע סכסוך כספי בין הנאשם למתלונן גמלה בליבו של הנאשם החלטה להצית את כלי הרכב. לצורך כך, ביום 25.12.19 בשעה 2:50 לפנות בוקר לערך, יצא הנאשם מחדרו שבאתר הבנייה, לאחר שצרף משקאות אלכוהוליים, והצית באמצעות מצית את כלי הרכב שחנו בקרבת מקום. כתוצאה מההצתה אחזה אש בכלי הרכב ונגרם להם נזק בשווי כולל של 1000 ₪. כמו כן נגרם נזק למשאית שחנתה בקרבת כלי הרכב. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירת ההצתה.

על פי המתואר בעובדות האישום השני, ביום 23.6.20 במסגרת הליכי המעצר, הורה בית המשפט המחוזי מרכז על שחרור הנאשם לחלופת מעצר במוסד גמילה "אל פאתם" בטייבה. כחלק מתנאי השחרור נאסר על הנאשם לצאת מהקהילה ללא אישור, וככל שיצא היה עליו לשהות בתנאי "מעצר בית מלא" בביתה של חודוס ראיסה (להלן: "**המפקחת**"). סמוך ליום 15.7.20 עזב הנאשם את הקהילה ללא אישור, לא שהה בביתה של המפקחת וגם לא התייצב להליכים בעניינו, עד כי נדרש בית המשפט להתלות את ההליכים בעניינו. ביום 22.3.21, איתרה משטרת ישראל את הנאשם והוא נעצר. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירה של הפרת הוראה חוקית.

עיון בכתב האישום המתוקן בשנית מגלה כי עבירת ההצתה שיוחסה לנאשם הייתה על סעיף **448 סיפא**, שלצדו עונש מאסר מחמיר בן 20 שנה, ולא על סעיף **448 רישא**, שלצדו עונש מרבי של 15 שנים בלבד. חזקה על ב"כ הצדדים דרך כלל כי הסדר הטיעון וכתב האישום המתוקן משקפים נאמנה את ההסכמות שגובשו, ומבטאים באופן הולם את מאזן האינטרסים והשיקולים על פי התשתית הראייתית וכלל נסיבות המקרה. אף על פי כן מצאתי לנכון להתייחס במקרה זה אל האישום הראשון ככזה המתייחס לעבירת הצתה "רגילה" לפי הרישא לסעיף 448 לחוק, ללא הנסיבות המחמירות המפורטות בסיפא לסעיף, וזאת משני טעמים. ראשית, עיון בכתב האישום המקורי שבתיק האלקטרוני מלמד כי במקור יוחסה לנאשם עבירה לפי הרישא לסעיף, ואילו האישום על פי הסיפא לסעיף נולד לראשונה, וללא כל הסבר, עת הוגש נגדו כתב אישום מתוקן בעת חידוש ההליכים נגדו לאחר שאותר ונעצר מחדש, כמפורט באישום השני. הדעת נותנת אפוא כי מדובר בטעות קולמוס גרידא. שנית, עיון בעובדות בהן הודה הנאשם בגדרו של כתב האישום מלמד כי הודה בכך "ששילח אש בדבר לא לו", כאמור בסעיף 448 רישא לחוק, אך בשום שלב לא יוחס לו, ועל כן גם לא הודה והורשע, בנסיבה מחמירה כלשהי מאלה המפורטות בסעיף 448 סיפא. לפיכך, ייגזר הדין על פי החלופה המקלה, כלומר בהתאם לפסיקה הנוהגת לגבי סעיף 448 רישא.

במסגרת ההסדר שגובש בין הצדדים, הוסכם כי הנאשם יופנה בטרם הטיעונים לעונש לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן, אך לא גובשו הסכמות עונשיות.

תסקיר שירות המבחן:

המדובר באדם כבן 43, גרוש, אשר טרם מעצרו התגורר באתר הבנייה בו עבד כשומר במשך כשנתיים וחצי. הוא גדל במשפחה קשת יום, ונשר מלימודיו לאחר כ-7 שנות לימוד, כדי לסייע כלכלית למשפחתו. על רקע זה ובהעדר מסגרת מחזיקה, חבר הנאשם בהיותו כבן 15 לסביבה שולית והחל להשתמש בסמים ואלכוהול. בהמשך לכך ניהל אורח חיים התמכרותי ולא יציב והעמיק שימוש בסמים. בשנת 2013 נפגע בתאונת דרכים קשה ונדרש לשיקום פיזי ממושך. נוכח כאביו קיבל מרשם לכדורים משככי כאב, בהם פיתח תלות נוספת באופן שפגע בתפקודו היומיומי. לנאשם 4 הרשעות קודמות, כבגיר, בעבירות רכוש, איומים ותקיפת בת זוג, הפרת הוראה חוקית, נהיגה בזמן פסילה ועבירות אלימות. בגין עבירות אלו ריצה הנאשם 4 עונשי מאסר בפועל.

בהתייחסותו לביצוע ההצתה, תיאר כי בתקופה זו מצבו התדרדר והוא חווה תחושת ייאוש ותסכול עמוקים וכן התקשה להתקיים ברמה היומיומית, נוכח העובדה כי מעסיקו הוכרז כפושט רגל ולא שילם לו עבור מספר חודשי עבודה. עוד מסר כי עבד עם המתלונן בשותפות ברכישת כלי רכב ישנים לצורך פירוק ומכירה, וכי בהסכמת השניים הוחלט כי הנאשם ישמור על כלי הרכב. הנאשם מסר כי חווה קושי רב וכדרך לפורקן תחושותיו הקשות הצית את כלי הרכב, כשהוא תחת השפעת חומרים ממכרים. הנאשם הדגיש כי למרות שהיו בינו לבין המתלונן חילוקי דעות במסגרת עסקיהם, לא ביצע את העבירה במטרה לפגוע במתלונן, ואף בהמשך פנה והתנצל בפניו על הפגיעה ברכושו.

בהתייחסותו לביצוע הפרת ההוראה חוקית, הנאשם קיבל אחריות חלקית למעשיו. הנאשם טען כי לאחר השתלבותו בקהילה גילה כי אינו רשאי להמשיך ליטול את משככי הכאבים בהם היה מטופל, הגם שקיבל אותם באישורו של נרקולוג בבית המעצר. עוד תיאר כי נדרש לכדורים נוכח כאבים עזים שחש וכי חווה את גורמי הטיפול בקהילה כמי שאינם מבינים למצבו. על כן בחר לעזוב את הקהילה. הנאשם מסר כי היה מודע לכך שגורמי אכיפת החוק מחפשים אחריו, אולם

הדגיש כי נוכח מצוקתה של אימו חווה עצמו כיחיד שיכול לסייע לה כלכלית ולכן בחר ביודעין לברוח מעונשו. גורמי הטיפול התרשמו כי הנאשם הקל ראש בחומרת התנהלותו וכן נטה להחזיק בצידוקים רציונליים לעובדה כי בחר לברוח, זמן ממושך, מגורמי אכיפת החוק.

הנאשם הוסיף לתאר כי לאורך התקופה בה שהה מחוץ למעצר הצליח להימנע משימוש בסמים ואלכוהול ועבד לפרנסתו. כמו כן, מאז חזר לבית המעצר ממשיך לשמור על ניקיונו מחומרים ממכרים, הוא שוהה ב"אגף נקי" ומוסר בדיקות שתן נקיות. בנוסף, השתלב במסגרת חינוכית ועתיד להשתלב בקבוצה טיפולית. עוד תיאר כי כיום הוא נקי למעלה משנה מסמים, אך ממשיך ליטול משככי כאבים מסוג בנזודיפינים, וסבור כי אינו זקוק לטיפול במסגרת סגורה ואינטנסיבית בדמות קהילה טיפולית.

שירות המבחן התרשם מאדם אשר גדל בתנאי עזובה ועוני, ואשר לאורך השנים הפגין קשיי הסתגלות במסגרות, תוך שניהל אורח חיים התמכרותי והתקשה לעמוד בניסיונות גמילה שערך. דפוסיו השוליים העמיקו לאורך השנים, ולצד דפוסיו התמכרותי ביצע עבירות ונשא במאסרים אשר לא הועילו בהרתעתו. עוד התרשם שירות המבחן מהחמרה שחלה במצבו ההתמכרותי לאחר תאונת הדרכים והתדרדרות מצבו הפיזי והנפשי, תוך שפיתח תלות גם בתרופות משככות כאבים. בעבר, ואף כיום, הורשע בעבירות בעלות ממד אלים, כאשר ברקע עומדים קשיי בוויסות, והוא ממוקד בצרכיו ומתקשה לראות פגיעה בסביבתו.

כגורמי סיכון להישנות התנהגות אלימה התרשמו גורמי הטיפול מקשייו של הנאשם בוויסות דחפים ושליטה בכעסים, התנהלותו השולית לאורך השנים, עבירות אלימות קודמות, ומנוקשות מחשבתית ונטייתו להקל ראש בחומרת מעשיו. עוד עולה התמכרותו לסמים ואלכוהול וקשייו להירתם לטיפול, קשריו השוליים, העדר גורמי תמיכה בחייו, חשיפתו לאלימות במשפחת מוצאו, העובדה כי סנקציות עונשיות לא סייעו בעבר וכן קשייו הניכרים בהיענות לגבולות וחוקים. על כן עלה כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה היא גבוהה וחומרתה מוערכת אף היא כגבוהה.

כגורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק ככלל התרשמה קצינת המבחן מדפוסיו השוליים, קשייו לקחת אחריות על התנהלותו לאורך השנים, קשיי הסתגלות משמעותיים, נטייתו להשלכת אחריות על גורמים חיצוניים וכן קשייו לנהל אורח חיים יציב. כגורמי סיכוי לשיקום התייחסה לעובדה כי הנאשם נקי מסמים ואלכוהול וכיום נמצא באגף "נקי" ומבטא רצון להמשיך לשמור על ניקיונו מסמים.

לסיכום, התרשם שירות המבחן כי קיימת נזקקות טיפולית גבוהה לשילובו של הנאשם בטיפול מעמיק וממושך בתחום השימוש בחומרים ממכרים, אך בעת הזו שולל הנאשם רצון להשתלב בטיפול במסגרת קהילה טיפולית. נוכח גורמי הסיכון המשמעותיים במצבו וקשייו להיענות לחוקים וכללים לא נמצאה מסגרת טיפולית מתאימה ולפיכך לא בא השירות בהמלצה טיפולית כלשהי.

טיעוני הצדדים:

בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על מעשיו של הנאשם ועל החומרה הכרוכה בהם. נוכח העובדה כי מדובר בשני

אירועים, אשר אין ביניהן קשר הדוק, ביקשה לקבוע שני מתחמי ענישה נפרדים. ב"כ המאשימה עמדה על הפגיעה בערכים המוגנים, הכרוכה בעבירת ההצתה, ביניהם הגנה על שלום הציבור, הגנה על זכות הקניין, פגיעה בתחושת הביטחון של הציבור. עוד עמדה על הפגיעה בערכים המוגנים, הכרוכה בעבירת הפרת הוראה חוקית, אי כיבוד החוק ופגיעה בסדר הציבורי. ב"כ המאשימה ציינה כי הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הבינוני, נוכח העובדה כי מדובר בהצתה של שני רכבים, לא יקרים, כאשר סך כל הנזק מסתכם לכדי 1000 ₪. בנוסף, בנסיבות המקרה אומנם התקיים החשש כי האש תתפשט ותפגע ברכב נוסף, אך לא התממש הסיכון לפגיעה בגוף נוכח העובדה כי מדובר באזור מגורים. ב"כ המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה ועתרה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 2-4 שנות מאסר בפועל.

באשר לעונש המתאים לנאשם בגדר המתחם, עתרה המאשימה לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי ופיצוי כגובה הנזק. בתוך כך הזכירה את הנתונים העולים מתסקיר שירות המבחן, לרבות העבר הפלילי, הכולל עונשי מאסר. אמנם הנאשם נקי מסמים אך הוא נעדר מוטיבציה לטיפול, מקבל אחריות חלקית על עזיבתו את הקהילה הטיפולית, בעל נטייה להחזיק בעמדה קורבנית ולא נענה לכללים וגבולות. ההליך השיקומי שעבר הנאשם עד כה אינו משמעותי ומדיניות הענישה המנחה מחייבת השתתפות עונש מאחורי סורג ובריח.

ב"כ הנאשם ביקשה להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם עד כה, כ-11 חודשים. בפתח דבריה ציינה כי כתב האישום תוקן לקולא נוכח עמדת המתלונן, אשר מסר לפרקליטות כי אין לו אינטרס בתיק. עוד התייחסה הסנגורית המלומדת לנסיבות ביצוע העבירה ולכך שאין מדובר באירוע מתוכנן, אלא במי שפעל לפנות בוקר, תחת השפעת אלכוהול וסמים, ללא כוונה ורצון לפגוע באדם. הנזק שנגרם הוא נזק לרכוש בלבד בשווי מצומצם. הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה וניצל את תקופת המעצר להליכים טיפוליים ולגמילה. ב"כ הנאשם גם הגישה מסמך מנרקולוג בית המעצר הדירים המתאר את מאמצי השיקום של הנאשם, אם כי מדובר במסמך שקדם לשחרורו של הנאשם לקהילה הטיפולית ולאירועי האישום השני (ע/2).

ב"כ הנאשם אינה מקלה ראש בהחלטתו לעזוב את הקהילה ללא אישור ולהפר הוראה חוקית. יחד עם זאת במשך 8 חודשים אלו עבד לפרנסתו, לא ביצע עבירות נוספות, לא חזר להשתמש בסמים ולשתות אלכוהול, ובדיקות השתן שהוא מוסר נקיות. לטענתה תקופה זו יכולה ללמד על היעדרה של מסוכנות הנשקפת מהנאשם. הסנגורית הזכירה גם שהנאשם השתלב במסגרת חינוכית וממתין להשתלב בקבוצה טיפולית. עוד ציינה כי עברו הפלילי ישן וכי הרשעתו האחרונה היא מ-2017. ב"כ המאשימה הגישה את ת"פ 34866-01-20 **מדינת ישראל נ' בן עמי** (01.06.2021) (להלן: "**עניין בן עמי**") כאשר גזר הדין מפנה לפסיקה ענפה המציגה מתחמי ענישה נמוכים, ובסופו של יום נגזר שם על הנאשם 11 חודשי מאסר על הצתה חמורה יותר, הצתת גן ילדים. לאור כל האמור עתרה ב"כ הנאשם להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם.

לבסוף שמעתי גם את דברי הנאשם עצמו אשר התנצל ולקח אחריות על מעשיו. הנאשם תיאר את נסיבות חייו הקשות וטען כי המתלונן והוא חברים והוא מוכן לפצות אותו. הנאשם מסר כי היה במצב קשה בעת ביצוע העבירות, וכי כיום הוא מבקש להתגורר עם אימו ולהתפרנס בכבוד.

דין והכרעה:

"עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה... גישתו העקבית של בית משפט זה באשר לרמת הענישה בעבירות ההצתה היא כי, ככלל, יש להתייחס בחומרה לעבירה זו ולהשית עונשי מאסר לריצוי בפועל על מבצעי העבירה באופן שיבטא את שיקולי הגמול והרתעת הרבים יחדיו".

דבריו אלה של בית המשפט העליון בע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' פדר** (15.4.15) מבהירים היטב את מרכיבי הסיכון והחומרה הכרוכים בעבירת ההצתה, ואת מדיניות הענישה המתחייבת, הכוללת ככלל הטלת מרכיב ממשי של מאסר מאחורי סורג ובריח. המדובר הרי במעשים הפוגעים בערכים חברתיים כבדי משקל ובהם הצורך בהגנה על שלום היחיד והציבור, על הקניין ועל תחושת הביטחון האישי והציבורי.

עם זאת, כוללת בחובה עבירת ההצתה מגוון רחב של מקרים, אשר מחייבים את התאמתו של מתחם העונש ההולם לנסיבות הקונקרטיות הנוגעות לביצוע המעשים. עמד על כך למשל כב' השופט גרוסקופף בדבריו בע"פ 2939/19 **חלפון נ' מדינת ישראל** (2.2.2020), פסקה 6:

"בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים. עם זאת, טווח הענישה בגין הצתה אינו אחיד, ובקביעתו יש ליתן את הדעת, בין היתר, לתוצאות ההצתה, לפוטנציאל הסיכון הגלום בה, לתכנון מוקדם ולעברו של המצית."

כן ראו דברי כב' השופט עמית בע"פ 4036/13 **אמארה נ' מדינת ישראל** (5.10.2014), אשר הרחיב וציין את מדרגי החומרה השונים המתעוררים בעבירות הצתה:

"הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידי של אדם, מה שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך (מחשבה פלילית של פזיזות); והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש ... מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולא, כמו ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שעמדו תחת סיכון של פגיעה"

בענייננו נראה כי מדובר **בהצתה במדרג חומרה נמוך באופן יחסי** ובהתאם לכך, אף **הפגיעה בערכים המוגנים נמוכה יחסית**. מדובר בהצתה של כלי רכב ישנים שיועדו לפירוק, תוך גרימת נזק לרכוש בלבד ובהיקף כלכלי מינורי. נגרם אמנם נזק מסוים לכלי רכב נוסף שחנה בסמוך, אך דומה כי פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש, וכן הפוטנציאל לגרימת נזק משמעותי לרכוש היה נמוך. גם אופן ביצוע ההצתה, באמצעות מצית בלבד, וללא שימוש בחומר דליק כלשהו, מעיד על רף חומרה נמוך, ולצד ההודאה כי גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה להצית את כלי הרכב על רקע הסכסוך הכספי עם המתלונן, מצטיירת תמונה של ביצוע פזיז, בשעת לילה מאוחרת, תחת השפעת סמים ואלכוהול, ללא תכנון מוקדם או הכנה ממושכת. במובן זה שונה המקרה באופן ניכר מאותם מקרים אחרים המוכרים בפסיקה בהם בוצעו עבירות הצתה לאחר תכנון והצטיידות מוקדמת בחומר דליק ובאמצעי הצתה משמעותיים.

באשר **למדיניות הענישה הנוהגת**, נתתי דעתי, בין היתר, למקרים הבאים:

ע"פ 1846/13 **עמאש נ' מדינת ישראל** (01.12.2013):

מדובר היה בנאשמים צעירים אשר הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של הצתה בצוותא, לאחר שהציתו את רכבו של המתלונן, אשר היה בבעלות משותפת עם אחד המערערים, על רקע סכסוך בנוגע להחזקה ברכב. כתוצאה מההצתה הרכב נשרף כליל. על אחד המערערים, ללא עבר פלילי, **נגזרו 27 חודשי מאסר** ואילו המערער השני, בעל עבר פלילי מכביד, אשר הורשע גם בעבירות נוספות, מעבר להצתה, **נגזרו 38 חודשי מאסר**, והופעל מאסר מותנה במצטבר. **בשונה מהמקרה שלפני, מדובר היה בהצתה בסביבת מגורי אדם, סמוך מאד לביתו של המתלונן, ומתוך תכנון מוקדם.**

ע"פ 2360/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (01.08.2012):

המערער הורשע, על-פי הודאתו, בעבירות הצתה והפרת הוראה חוקית. בין המערער והמתלוננת קיים צו הרחקה על רקע סכסוך שכנים. המערער הפר את הצו על ידי כך שניגש אל המתלוננת וניסה לדבר עמה, ומשסירבה החל לצעוק עליה ולקללה. לאחר מכן **ניגש לתחנת דלק, מילא בקבוק בבנזין ובהמשך ניקב את צמיגי רכבה של המתלוננת, ניפץ את שמשת החלון, שפך את הבנזין על מושב הרכב ושילח בו אש. המעשה בוצע תוך סיכון רב לכלל יושבי הבניין, שבחניונו בוצעה ההצתה.** עקב ההצתה ניזוק הרכב באופן משמעותי. המערער בעל עבר פלילי, הכולל נשיאת עונשי מאסר. בית המשפט העליון דחה את ערעורו ואישר את העונש שהושת עליו - **21 חודשי מאסר בפועל.**

ע"פ 907/14 **רחמים נ' מדינת ישראל** (18.11.2014):

המערער הורשע בעבירות הצתה וקשירת קשר לביצוע פשע, לאחר שעל רקע סכסוך של מה בכך, הצית עם אחר את רכבה של המתלוננת וגרם לו לנזקים כבדים, כמו גם לנזק נפשי וחרדות למתלוננת הקשישה. **השניים פעלו מתוך תכנון מוקדם, הצטיידו בדלק, שפכו אותו על גג הרכב והציתו אותו. נקבע מתחם ענישה הנע בין 2-4 שנות מאסר, ולאחר קבלת תסקיר שלא בא בהמלצות טיפוליות, נגזרו על המערער 30 חודשי מאסר**, וכן הופעל במצטבר מאסר מותנה. ערעורו של המערער לבית המשפט העליון נדחה.

ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (06.01.2015):

המערער הורשע בעבירות הצתה, איומים והפרת הוראה חוקית. המערער ביקש מחברו שיצית את רכבם של שכניו, וזה אכן ביצע את המבוקש, בעקבות המעשה נשרף הרכב כליל וכן נפגע רכב נוסף שעמד סמוך לו. בהזדמנות אחרת איים על שכניו זאת כאשר הוצא צו הרחקה כנגדו. המערער בעל עבר פלילי. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 30-60 חודשי מאסר, בית המשפט העליון הפחית את עונשו ל- 30 חודשי מאסר** (חלף 36 חודשים) נוכח העובדה כי המערער לוקה במחלת נפש.

ע"פ 700/20 אבו שקארה נ' מדינת ישראל (21.7.20):

המערער הצית באישון לילה קיוסק, לאחר שהותקף קודם לכן בשטח הקיוסק על ידי גורם לא ידוע. המערער שפך בנזין על תריס המתכת של הקיוסק והציתו, ולמרבה המזל לא נגרם נזק רב לרכוש ולא נגרם סיכון לגוף ולנפש. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר, והשית על המערער מאסר למשך 12 חודשים**. ערעורו לבית המשפט העליון נדחה, תוך ציון העובדה כי מדובר בעונש הנוטה לקולא.

ת"פ (מרכז) 4534-04-19 מדינת ישראל נ' אבי שמילה (10.03.2020):

הנאשם הורשע בעבירות הצתה והפרת הוראה חוקית, לאחר שהצית את רכבה של זוגתו לשעבר. להצתה קדם תכנון והצטיידות בחומר בערה בתחנת דלק. לאחר שניסיון ההצתה הראשון לא עלה יפה, פרץ הנאשם את הרכב, שפך לתוכו את חומר הבערה והצית אותו עד שנשרף כליל. לחובת נאשם 2 הרשעות קודמות ותסקיר שלילי מטעם שירות המבחן. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 14-40 חודשי מאסר בפועל** ונגזר על הנאשם עונש של **20 חודשי מאסר**.

ת"פ (י-ם) 13854-11-19 מדינת ישראל נ' עבדאללה ג'בר (01.04.2020):

הנאשם חשד כי ילדיה של המתלוננת סייעו לאחר לגנוב את האופנוע של בנו. על רקע זה גמלה בליבו ההחלטה להצית את רכבה של המתלוננת. לאחר ששתה אלכוהול, שאב באמצעות צינור דלק מקטנוע שבבעלותו, צעד לעבר ביתה של המתלוננת, והצית את הרכב באמצעות חומר הבעירה. הנאשם ללא עבר פלילי, תסקיר שירות המבחן בא בהמלצה בעניינו לתקופת מאסר קצרה עקב נסיבותיו האישיות. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 6-20 חודשי מאסר, נגזרו 9 חודשי מאסר בפועל**.

ת"פ (י-ם) 15597-06-15 מדינת ישראל נ' מאהר מיסק (07.11.2016):

הנאשם הצית את רכבו של המתלונן, באמצעות בנזין שרכש בתחנת דלק סמוכה, כאשר הרכב חונה בסמוך לבית המתלונן. הנאשם ללא עבר פלילי. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל**. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון, נדחה.

ת"פ (מרכז) 61085-11-14 מדינת ישראל נ' אגרונוב (06.09.2015):

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה, לאחר שהצית את רכבה של המתלוננת, בת זוגו לשעבר, באמצעות מיכל דלק שרכש לצורך זה, וגרם לרכב נזק בשווי 77,750 ₪. נקבע כי המעשה היה כרוך בפוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש לאור מיקום הרכב בחניית בית מגורים. לנאשם עבר פלילי. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 24-54 חודשי מאסר**, ונגזר על הנאשם **עונש של 28 חודשי מאסר בפועל**, לצד הפעלת מאסר מותנה במצטבר.

ת"פ (מרכז) 54916-05-18 **מדינת ישראל נ' קרינאוי** (22.01.2020):

הנאשם 1 הורשע בעבירת הצתה ואילו נאשם 2 בסיוע, לאחר שנאשם 1 הצית את רכבו של המתלונן, **לאחר שהצטייד במיכל ובו חומר דליק ובמצית**, בסיועו של נאשם 2. ההצתה בוצעה בחניית הבניין, וכתוצאה מההצתה נשרף הרכב כליל וניזוקו רכבים שחנו מצדדיו. נקבע כי אמנם לא הייתה כוונה לפגוע בגוף או בנפש, אך **התקיים סיכון לפגיעה בגוף**. בעניין נאשם 1, בעל עבר פלילי ואף ריצה עונשי מאסר, **נקבע מתחם ענישה הנע בין 14-42 חודשי מאסר** ונגזרו עליו **27 חודשי מאסר בפועל**. בעניין נאשם 2, נעדר עבר פלילי, **נקבע מתחם ענישה הנע בין 7-21 חודשי מאסר**, והושתו עליו **9 חודשי מאסר בעבודות שירות**.

ת"פ (מרכז) 34866-01-20 **מדינת ישראל נ' בן עמי** (01.06.2021):

הנאשם הורשע בעבירת הצתה, לאחר שהצית מתקן בחצר גן הילדים בו עובדת המתלוננת, לאחר תכנון משמעותי ובאמצעות מיכל בנזין בו הצטייד, על רקע סכסוך כספי בין השניים. כתוצאה מההצתה נשרף המתקן בחלקו. בעל עבר פלילי ישן. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 11-30 חודשי מאסר**, נגזרו **11 חודשי מאסר**.

בשים לב למכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המצויות ברף חומרה נמוך באופן יחסי, בהשוואה למרבית פסקי הדין הללו אשר כללו הצטיידות מוקדמת בחומרי תבעירה ובנזק וסיכון משמעותיים יותר, אני סבור כי בעניינו של הנאשם יש לקבוע לצד עבירת ההצתה מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-34 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר ע"ת ופיצוי.

לצד עבירת ההצתה הורשע כאמור הנאשם גם בעבירה של הפרת הוראה חוקית, אשר נסיבותיה חמורות באופן יחסי. המדובר באירוע נפרד, המחייב קביעת מתחם עונש הולם משלו. מעשיו של הנאשם בהקשר זה פגעו פגיעה ניכרת בערכים המוגנים ובהם שלטון החוק, מעמדו של בית המשפט והאפקטיביות של חלופות המעצר. הנאשם עזב כזכור את הקהילה הטיפולית ללא אישור, ובניגוד להוראת בית המשפט ולהתחייבותו המפורשת, לא עבר לשהות בביתה של המפקחת. בהמשך אף לא התייצב להליכים המשפטיים בעניינו, עד כי בית המשפט נאלץ להתלות את ההליכים ולאורך 8 חודשים תמימים התחמק מרשויות אכיפת החוק עד שאותר ונעצר. דרך כלל אין בית המשפט מכביד את ידו ומשית עונשי מאסר במצטבר בגין הפרת הוראה חוקית, אך במקרה הנוכחי אין מדובר בהפרה חד פעמית של תנאי שחרור כבמרבית המקרים, אלא בהפרה בוטה, מודעת ומתמשכת, המבטאת זלזול של ממש בהליכי המשפט, באופן המחייב מענה עונשי ממשי. לפיכך, אני סבור כי לצד המעשים המפורטים באישום השני יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל-10 חודשי מאסר בפועל.

משנקבעו מתחמי הענישה יש לאתר את העונש הראוי בגדר המתחמים תוך מתן משקל למכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנתוניו של הנאשם עצמו, לעברו ולדפוסיו. בהקשר זה יש לציין לחומרה את עברו הפלילי של הנאשם, הכולל רישום ללא הרשעה לצד 4 הרשעות קודמות ו-4 עונשי מאסר. כקטין היה מעורב בעבירות רכוש רבות, אך לא הורשע. בהמשך, נדון בשנת 2009 לשנת מאסר בגין עבירות רכוש ואלימות. בהמשך אותה שנה הושתו עליו 10 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של נהיגה בפסילה. בשנת 2015 נשא שוב בתקופת מאסר דומה לאחר שהורשע במספר עבירות אלימות ובהפרת הוראה חוקית ולבסוף, בשנת 2017, נשא במאסר נוסף בן שנה, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, בגין עבירות גניבה, זיוף ומרמה. מדובר אפוא בתקופת מאסר חמישית בה נדרש כעת הנאשם לשאת מאחורי סורג ובריח, ואין מנוס מהמסקנה, המעוגנת גם בתסקיר, לפיה לא היה בעונשים שהושתו עליו בעבר כדי להרתיעו.

באשר לנתוני השיקום והטיפול, אין להתעלם מנסיבות חייו הקשות של הנאשם, אשר גדל במשפחה קשת יום והתדרדר לאורח חיים שולי על רקע זניחתו והיעדר כל מסגרת תומכת בחייו. בהמשך אף נפגע קשות בתאונת דרכים, באופן שהוביל להחמרת מאפייני התמכרותו. כמו כן, ראוי לזקוף לזכותו את העובדה כי מזה תקופה ממשית של למעלה משנה, ועל אף שעזב את הקהילה הטיפולית בסמוך לאחר תחילת הטיפול, עלה בידו להימנע מחזרה לשימוש בסמים וגם לאחר ששב ונעצר מוחזק הוא באגף נקי ומוסר בדיקות שתן נקיות מסמים. לצד נתונים חיוביים אלה, הרי למעשה לא החל הנאשם בהליך טיפולי מעמיק לשינוי אורחות חייו. שירות המבחן התרשם כי קיימת נזקקות גבוהה לשילובו בטיפול גמילה מעמיק וממושך, אך הנאשם שולל את האפשרות להשתלב בטיפול בקהילה טיפולית ארוכת טווח, ואף בשהותו במעצר הוא עדיין ממתין להשתלב בקבוצה טיפולית ראשונית. על רקע זה ניצבת לחובתו הערכת שירות המבחן בדבר רמת הסיכון הגבוהה להישנות התנהגות אלימה, כמו גם מעורבות פלילית אחרת, על רקע דפוסיו השוליים, קשיי הוויסות שלו, ההתמקדות בצרכיו שלו ועמדתו הקורבנית.

עוד ראוי להזכיר כי הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות וחסך זמן ציבורי. בנסיבות רגילות, בשים לב לעבר הפלילי ולהיעדר המלצה טיפולית, היה מקום להשית על הנאשם עונש המצוי סביב אמצע מתחם הענישה שנקבע לעבירת ההצתה, ולהוסיף עליו מספר חודשי מאסר במצטבר בגין מאפייניה המחמירים של עבירת ההפרה. עם זאת, בשים לב לשינוי המסוים שהצליח הנאשם לסגל לעצמו, שתחילתו בתקופת המעצר הקודמת, בה נעזר בנרקולוג בית המעצר על מנת להפחית מצריכת הכדורים ולהתנתק מהשימוש בסם, והמשכו גם בתקופת הימלטותו מאימת הדין ובתקופת המעצר הנוכחית, בה ממשיך הוא למסור בדיקות שתן נקיות, החלטתי למקם את עונשו של הנאשם קרוב יותר לרף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבעתי. העונש הכולל שיושת יבטא מגמה זו, כמו גם את ההכרח בהשתת מרכיב מסוים של מאסר במצטבר בגין עבירת ההפרה, על נסיבותיה המחמירות.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 18 חודשי מאסר בפועל מיום המעצר הנוכחי - 22.3.21, ובניכוי ימי מעצר קודמים מיום 25.12.19 ועד 23.6.20.
2. 10 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירת הצתה.

3. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירה של הפרת הוראה חוקית או בריחה ממשמורת חוקית.

4. הנאשם יפצה את המתלון בסכום של 1,000 ₪. הסכום יופקד בקופת בית המשפט בתוך 60 יום ויועבר למתלון על ידי המזכירות, בהתאם לפרטים שתספק המאשימה.

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ב, 14 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים.